

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt - kr.
Félévre . . . . . 5 . 50 .
Negyedévre . . . . . 2 . 50 .
Egy hónapra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetéseket alkuszorint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj máj
den külön beiktatásért 30 kr.

A „vallás a politikában“?

vagy
 a politika a vallásban

IV.

Kik és mit tegyenek?

B. Kétségen felül áll, hogy, — ha netalán alszik — felébredése, ha ébren van, — erősbitése a protestáns öntudatnak, a prot. egyházhoz, mely feladatának a tanítást tartja, mely névében hordja az élő tiltakozást minden uralom-bitorlás ellen, a miknek célja az embereket megfosztani társadalmi és egyéni polgári jogaiktól lelkiismeret és szabadságuktól, isten nevében — tehát maga nemis akar ily hatalmat bitorolni: legméltóbb s rendes viszonyok közt elég is volna a belmisszió.

De hát, amikor kénytelen kellenen azt kell tapasztalni, hogy maga ez a misszió nem elég eber és sokan, akik az egyház savainak nevezhetők, annyira megizetlenültek, hogy nem is volnának egyébre méltók, mint hogy kivettessenek és megtapodtassanak mindenektől: nemis gyakorolják; ha igen, csak önző, péld. politikai párt-hatalom eszközeül; amint ez áll azon egyházi és világi, ugynevezett előjárók felől, akik csakugyan nem egészen tiszták azon vádtól, hogy a politikát bejártatták a prot. egyházba, amidőn például az egyes kisebb gyülekezetek választási jogának megcsontásával, a nagyobbakénak kiterjesztésével az evangéliumi alapelv — a demokracia ellen, mely a prot. egyházé is, vétséget követtek el stb. ellenben amihez a világi törvényhozás már jogot adott a protestánsoknak, az egyház fenntartása által igényelt anyagi terhei hordozásának az állam által átvételét, amint köteleességük volna kellő erélyel nem sürgetik, de az egyházban magában a gyengék által megbirhatlannak és méltánytalannak bizonyult adófizetési kulcs javítását sem, amelynek pedig méltánytalansága a prot. egyház belső veszélyének s a felekezetenkívülségbe széledésnek is egyik oka — holott előttük van a lelkiismeretes készséggel és bölcs belátással készített javaslat s hallják még a szociális áramlatok zugását is stb. stb. Hát a protestánsok egyházuk ügyeinek ily helyzetében csakugyan nem láthatják elégnak a belmissziót s ha még ehez veszik azt, hogy az ultramontánizmus a papságban levő hatalmas erőhöz szövetségesül járuló fejedelmi vagyonnal és kitüntetésekkel bíró főurakon kívül, az újabb kor által, nagyhatalomnak

nevezett sajtót is felhasználja számbeli terjeszkedésére, a 18 és 19 ik század folyama alatt meggyengült tekintélye, sőt hatalma és uralgó kivátságai visszaszerzésére s láthatják, hogy a siker útján vannak, — mert például maga a magyar kormány, amikor oly párttal való fuzióból erősbul, amelynek a klerikalizmus mindig szövetséges társa volt, amelynek tagjai magok kormány-várományosok s nem lehetetlen, hogy élére jutnak — a mit a jelek nagyon mutatnak is: a protestánsoknak is kell oly eszközről gondoskodniok, amely belülről kívülre megfelelő harcz-organum legyen. Ez a sajtó, amelynek szövetsége nélkül korunkban még a véres háborut viselő felek sem lehetnek el; annál kevésbbé azok, kik szóval és tollforgatással folytathatnak harczot.

A sajtó a protestánsoknak legerősb fegyvere volt már a 16. 17. században, amikor pedig a mai erő fejlettségéhez képest csak csecsemőnek volt mondható, s most csodálatos! . . . a magyar protestánsok kiengedik ezt az ő régi sikerrel forgatott fegyverüket kezükből, midőn a sajtó tevékenység terén a protestánsok részéről megelégszenek az egyházkerületekben egy-egy egyházi és iskolai heti lap, országosan egy-egy havi folyóirat még belmisszióra nézve is ugyancsak korlátolt munkálkodásával, amiket majdnem kizárólag azok olvassák — a lelkészek — akik leginkább ismerik teendőiket s majdnem azt a munkát végzik, amit „a halat uszni tanítás“-nak szoktak nevezni; míg ellenben a világiaknak, a népnek, se apraja, se nagyja nem is vesz tudomást arról, hogy ha csak ily zártkörben mozgó prot. sajtó is van.

A világiaknak ma már terjedelmes és napi lapok kellene, amelyekből mindenről ismeretet szerezhessenek s még teendőik s eszközeik felől is tájékozottva legyenek.

Az ultramontánok nagyon ismerik a sajtónak ily közszükségletté vált értékét, Van módjuk benne, de nemis sajnálják fenntartása terhét viselni.

Ime e téren csak egy kis mozdulás történt, talán nemis tiszta protestáns, — hanem politikai párt célból: a „Magyar Szó“ a protestáns ügyeknek rovatot nyitott. Ez a kis hullám-mozdulás is mozgásba hozta az uralkodó kormánypárt és klerikális sajtót s e kettő közös förmedéséből látszik, hogy titkos szolidaritásban állnak az Apponyi-pártnak a kormánypártba bemenetele óta; s ha valaki nem látta volna eddig, — amit pedig fel nem tehetünk, — hogy Magyarországon is van kleriká-

lis protestáns-ellenes sajtó: még az is meggyőződhetett most, hogy van és pedig nemcsak a hierarkhia korifeusai, — feudális főurak — s pápai áldás által támogatva, hanem magyar kormányfőfiakkal is szövetséges hatalommá erősödve; s ha számos lapjaik hasábjai eddig tömve voltak a protestánsok ellen kirohanásokkal s még a „kálvinista kormány“, elleni káromlásokkal is, most a helyzet úgy alakult, hogy kormánypárti és klerikális sajtó egymással fegyverbarátságban nagy ereje minden hatályát egy oly lap — a „Magyar Szó“ ellen fejt ki, a mely rovatában egy szerény helyet juttatott a protestáns ügynek is.

Am az is már, hogy egy ily magán vállalat, vagy legfőlebb egy a kormánytól vissza vonulni, hatalmi pozíciót veszteni kényszerült, mindazáltal a többséghez tartozó politikai párt-frakció már is oly felháborodást keltett: erősen bizonyítja nemcsak azt, hogy a sajtó ellenségeink előtt félelmes nagy hatalom, hanem azt is, hogy szervezettebb ellenséggel sohasem áll szembe a protestánsizmus, mint most, amely helyzet aztán követeli is, hogy ha élni és nemes célokra munkálkodni is akar: a protestánsizmus is szervezkedjék, nem prot. Néppárttá, mivel circulus vitiózusban járó ellenei gyanúsítják, nemis valamely kormányhatalmi párttá, amivé tenni némelyek talán szeretnék is, hanem a saját céljai szerinti erős testület legyen ismét s mint ilyen: gondoskodjék közös védelmi eszközeiről. És ez az eszköz nem más, mint közös áldozattal felállítandó és közös erővel fenntartandó nagypolitikai napilap. E közös vállalatból tudtul veszi az ellenség, hogy a cselekvésre hivatott protestánsizmus kilépett passzív helyzetéből s miként élni joga van, élni akar is s a kormánypárti többség ellenséges része vagy leleplezi magát, hogy csakugyan a szabad gondolkodás és egészséges társadalmi élet ős ellenségeivel — az ultramontánokkal egy gyékényen árul és nyílt sisakkal harczol s ily közös ellenség ellen minden igaz magyar a protestánsizmus pártjára áll; vagy komolyan számot vetve azzal, hogy ne gyedfél millió protestáns ellen, melynek hasonlíthatlanul nagy többsége a legtisztább és legjobb magyar, harczot viselni ellenkezik nemcsak a fennen hirdetett szabadelvűséggel, hanem a magyar állam igaz érdekével is: meggondolja magát. . . odatér, ahol tisztességes magyar kormánynak léteznie lehet: a magyar állam polgárainak felekezeti megkülönböztetés nélkül való célja buzgó eszközölése, önállása és függetlenségének sikerben köz-áldást hozó és közbecsülést érdemiő

nagy munkájához. És ekkor az ultramontanizmus — államhatalomtól támogatás nélkül vagy még garázdálkodásában meg is fékezve visszaszorul, mint a mai felvilágosodott korban már életre nemis érdemes — tehetetlen vergődésébe.

Amaz aldásthozó munka eszközének kell lennie a magyar protestáns sajtó-organumnak egy nagy napilap életében és lesz is, ha közös erővel megteremtik s párton felül emelkedett, valódi magyar protestáns érzéssel és lélekkel bíró szerkesztő s égre bízzák az általa végzendő nagy munkát.

Az idealizmus nagyon szép; de az ábrándozás kora lejárt s nagyon is reális viszonyok közt, nagyon is reális nehéz munka vár a magyar protestánsokra. Nem szabad e téren azokra hallgatniok, akik bármi okból a protestáns politikai napilapnak még eszméjét is tévesztett dolognak tartják (Pr. E. és I. lap ápril 1. 13. sz.)

De igen, ezt az eszmét végre valahára megvalósítani is kell, mert követelő szükségesség az éppen azért, hogy avatlan vagy pártcélokat szolgáló kezektől kivétsék a zászló, amelynek csak a protestáns vallás-erkölcsi testület erős váromára szabad kitűzve lennie, vagy előrevitelében lobognia.

Politika nélkül a társadalom tagjának élnie nem lehet. Az ember, mint valamely vallás-erkölcsi társulat tagja is benne van, benne kell lennie mint állam polgárának a nagy állami élet-gyakorlatban. Vallás-erkölcsi nemesült érzését vigye be abba az életbe, melyben mint hazafinak földi üdvössége van. Ez a földi istenország . . . nem itt vagy amott, hanem ti bennetek — ti állatok van.

a.—r.

Fekete kenyér.

1507. körül élt Firenzében egy Nicolo Nerli nevű bankár. Ha az óra hármát ütött, már a boltjában volt s mikor az óra kilenczet ütött, még mindig ott ült és egész nap számokat írt tábláskáin. Pénzt adott kölcsön a császárnak és a papának s hogy az ördög-gel nem kötött üzletet, ennek csak az volt az oka, hogy feltettől, a kit gonoszának neveznek s a ki tele van furfanggal.

Igen nagy vagyont harácsoltt össze és igen sok embert fosztott ki s ezért nagyon tisztelték őt Firenze városában. Nagy palotában lakott, a melybe az a fény, a melyet az Isten teremtett, csak keskeny ablakokon hatolt be és ez okos dolog is volt, mert a gazdag háza olyan, mintegy cziadella és azok, kiknek vagyionuk van, bölcsen cselekszenek, ha erőszakkal is védelmezik azt, a mit csalással szereztek.

Nicolo Nerli palotája tehát el volt látva vasrácsokkal és pántokkal. A ház belső falaira szép képek voltak festve, melyek a patriárkákat profétákat és Izrael királyait ábrázolják, meg az érényt női alakban. A szobákban levő szőnyegeken Nagy Sándor és Tristan története volt látható, úgy, amint regényekben meg van írva. A városban Nicolo Nerli jámbor alapítványokkal fitogtatta a gazdaságát.

A város falain kívül kórházat építtetett, melynek a falain kőbe voltak vésvé és ki voltak festve az alapító életének a dicső eseményei.

Debreczen, május 2.

A miniszterelnök Bécsben. Széll Kálmán miniszterelnök tegnap kedden reggel Bécsbe utazott, hogy a királynak berlini útja előtt több folyó ügyről tegyen előterjesztést. Ez előterjesztések egy része a delegációk, valamint a kvótaküldöttségek küszöbön álló tárgyalásaival is összefüggésben van.

Andrássy-emléktábla Voloskában. — Tíz esztendeje múlt, hogy a nagy államferfi, gróf Andrássy Gyula Voloskában meghalt. A «Magyar Tengerpart», Fiumének ez egyetlen magyar nyelvű napilapja, ez alkalommal mozgalmat indított, hogy emléktáblával jelölje meg azt a házat, melyben a lángeszű diplomata utolsó óráit élte. A mozgalom mind nagyobb arányokat öltött, s végül most gróf Szapary László kormányzó elnöklése alatt bizottság alakult. E bizottság a napokban lelkes hangú felhívást küldött szét az ország minden részébe, az emléktábla felállításához anyagi támogatást kérve a törvényhatóságoknál, tesületeknél, és a polgárságnál. Reméljük, hogy a voloskai nyaralón nemsokára már ványtábla hirdeti a mai nemzedék kegyeletos megemlékezését.

Nagyvárad és Bihar megye választói
Az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének megállapítása dolgában apr. 30. Nagyvárad város és Bihar vármegye központi választmány tartott ülést. A bihar megyei központi választmány délelőtt 10 órakor Szunyogh Péter alispán elnöklése alatt. Az összeíró küldöttségtől beérkezett névjegyzékek szerint Bihar vármegye tizenkét választókerületében összesen 32,805 választót írtak össze. A választók száma az egyes kerületek szerint a következőképen oszlik meg: Belényes 3778, Bihar 2303, Berettyó-Ujfalu 1935, Baránd 1663, Etesd 4538, Hegyköz-Pályi 1620, Margitta 2997 (2069.) Magyar-Cseke 3235 (2486.) Nagy Szalonta 2001 (2057.) Székelyhid 2068 (1698) Tenke 3876 (2160.) A névjegyzékeket változatlanul elfogadták.

A város központi választmánya d. u. 4 órakor tartotta ülést, Buljovszki József dr. polgármester elnöklésével. Jelen volt a gyűlésen Hlatky Endre, Mezey Mihály és Némethy Károly. A bizottság megállapította a választók névjegyzékét, mely szerint Olasziban 1336, Ujváros-külvároson 1032, Váralján 309, Velenczén 168, Csillagvároson 40 összesen 2885 választót vettek fel a képviselő választók névjegyzékébe.

A Santa Maria Novel a dómjának befejezésére aldozott pénzért az arczképét ki-függ-szítették a templom kórusában.

Ezen a képen úgy volt ábrázolva, amint kezeit összetéve és letérdelve a Szent Szűzhöz imádkozik. Meg lehetett ismereni vörös gyapot sapkájáról, prémes köpenyéről, zsiros sárga arczáról s élcs szemecskéiről.

Az oltár másik oldalán Nicolo Nerli tisztes fele-ége volt lefestve; alázatosan imádkozott s alig képzelhette volna valaki, hogy ez az ajtatos nő valaha boldogíthatott is egy férfit.

Nicolo Nerli a köztársaság legelső férfiai közé tartozott: soha sem beszélt a törvény ellen s nem törődött sem a szegényekkel, sem azokkal, a kiket a hatalmasok pénzbir-ságra vagy száműzésre ítéltek. — A város atyainak véleménye szerint semmi sem kisebbítette ezt a tiszteletet, melyet a gazdaságával szerzett.

Mikor egy téli estén a szokottnál később tért haza, palotájának a kapuja előtt egy csapat felig meztelen koldus vette körül, a kik kezeit nyújtottak feléje.

Goromba szavakkal el akarta őket riasztani. De ez éhseg oly erőszakossá és szemtelennékké tette őket, mint a farkasok. Körül fogták s kérő, de nyers hangon kenyeret követeltek tőle. Már lehajolt, hogy követ vegyen föl, s közéjük dobja, mikor látta, hogy jön egyik szolgája, fején egy kosár fekete kenyérral, mely az istállóban, konyhában és kertben foglalatokodó cselédeknek volt száma.

Az aradi román zsinat.

Vasárnapkezddött meg az aradi görög keleti román egyházmegye nagy hete: a rendes évi zsinat, a melyet két körülmény tesz érdekessé: az egyik az, hogy először vezeti Goldis József, az új püspök, a másik a nagyvárad helynöki szék betöltése. Maga a zsinat előre láthatóan a hét végéig fog eltartani.

A zsinat megnyitását vasárnap délelőtt, a Tökölytéri székesegyházban ünnepi istentisztelet előzte meg, a melyet Goldis József József celebrált Hamza Agoston arkimandrita, Maagra Vazul és Pop Ignác protosincellusok, Moga Miulescu és Pacala esperesek kíséretével.

Az istentisztelet alatt a püspök Bogojevics Györgyöt a Bndapesten alapított görög keleti román parochia plébánosává szentelte.

A román papnevelő nagytermében kezddött meg az egyházmegyei zsinat, a melyet Goldis püspök nyitott meg nagyhatású beszéddel.

Hangsúlyozta az egyház vezető férfiai között az ő-szetartás szükséges voltát, ezután rámutatott a bajokra, melyek általában a görög keleti román, egyháza majd a melyek specialisan az aradi egyházmegyére nehezedenek; a nép elmaradottságára, a papok és tanítók rossz anyagi helyzetére, a terjedő hitetlenségre stb. Ünnepléses ígértelet tett, hogy az egyház törvényeit megfogja tartani és ebbeli törekvésehez számít az egyházmegye minden számottevő tagjára.

Ebben a munkában nem fogja magát vezetetni egyesek politikai nézetei által, mindenkinél a tehetséget a képességet fogja tekinteni. Rajta lesz, hogy az egyházi igazhitű felei egyöntetű és összehangzatos működést fejthessenek ki a zsinaton.

A zsinat nevében Onku Miklós dr. felett a püspöknek, Örömmel és lelkesedéssel üdvözli a püspököt, a ki először vezeti az egyházmegyei zsinatot, mint annak püspöke. Megköszönte azt a leplezetlen nyíltságot, a melylyel az egyház bajait feltárta és egyszersmind a bajok okait is megállapította. Biztosíthatja őt hogy valamennyien igyekezni fognak a magasatos czélú munkában, mert mindannyi-ánknak egy célja van: a román egyház és az iskola ügy fölvirágoztatása.

Ezután megalakult a zsinat, a melynek ideiglenes jegyzője Márta Sándor dr. Lippai ügyvédet, Popa György dr. borossebesi szoiga-

Odaintette a szögát s két kezével bele markolva, a kenyeret a szegények közé szórta. Azután bement a házába és elaludt. Álomban megütötte a guta s oly gyorsan halt meg, hogy azt hitte, még az ágyban van, mikor már bepillantott az «örök világosság» házájába.

Legelőször Szent-Mihályt látta meg, aki ragyogott a testéből kiáradó fényben. Az arkangyal azzal foglalatokodott, hogy mérlegének a serpenyőit töltögette.

Mikor látta, Niccolo Nerli, hogy a libbenő serpenyőben azok az ékszerek vannak, melyeket az özvegyektől zálogként elharácsoltt s az a sok talér, a melyet jogtalanul szerzett továbbá azok a fénylő aranyak, a melyekhez család és zsora utján jutott, észrevette, hogy az ő véget ért életét mérlegelte Szent Mihály. Niccolo Nerli nyugtalankodni kezdett.

— Szent Mihály arkangyal, — szólt a bankár — ha az egyik serpenyőbe azt a vagyont teszed, a melyet életemben szerzettem úgy kérlek, tedd a másik serpenyőbe azokat a kegyes alapítványokat, a melyekkel jámborságomat oly fenyesen bizonyítottam. — Ne feledkezzél meg se a Santa Maria Novella dómjáról, melynek harmadrészt én építtettem, se a város falain kívül levő kórházról a melyet egészen a saját vagyonomból építtettem.

— Ne aggódjál, — válaszolt az arkangyal nem feledkezem meg sőtámiról.

S fényességéről ragyogó kezeivel a könnyebb serpenyőbe tette a Santa Maria Novella

birót és Gorgia János buttyini esperest jelölték ki.

Majd fölolvasták a távolléők jegyzékét. Nem jelentek meg a zsinati tagok közül: Negrán Demeter (Belényes), Papp Pal (Belényes), Papp János Biharm. jegyzője, Kozma Gábor dr., Papp I. dr. Zigre Miklós, Gál J. főrendih. tag, Babes Vince (Bpest) és Mocsonyi Jenő kápolnái nagybirtokos.

Ezután megalakították a zsinati albizottságot s az ülés véget ért.

Vasárnap délelőtt Goldis püspök ebédet adott, a melyen az istentiszteleten celebrált egyházferfiakon kívül részt vettek: Beles J. kir. közjegyző, Onku Miklós, dr. Velics Mihály, Csorogár Romulus, dr. Lázár Aurél, Paguba Vazul, Filip Sándor, Goldis L., Szucs János dr., Rajku Sebő, Petrovics Aurél, Truca Péter, Traileszku János dr. és Russu Sirianu János.

Ebéd alatt Goldis papságára emelt poharat, majd Beles János, Paguba Vazul, Onku Miklós és Serb Geraszim esperes a püspököt éltették.

A tegnap folyamán az albizottságok intézték az egyházmegye kisebb jelentőségű folyó ügyeit.

A zsinatnak érdekes eseménye egy levél, a melyet Babes Vince zsinati tag küldött a zsinat elnökségéhez. Ebben Babes kijelenti, hogy lemond az aradi és karánsebesi egyházban kapott mandátumáról és kijelenti, hogy vegleg visszavonul az egyházi ügyek teréről.

Ennek a levélnek az adja meg az érdekességet, hogy Babes azok közé tartozik aki Mennau idejében az egyházmegye vezető emberei közé tartozott és a püspökválasztásnál Hamza mellett küzdött.

KÜLFÖLD.

Szomorú születésnap. Wittelsbach Ottó, Bajorország szerencsétlen elmebeteg királya ápril hó 27-én volt ötvenkét esztendő. Elmebe eg bányától, az öngyilkos II. Lajostól örökölte a trónt, melynek csillogását nem látja, hatalmát nem erti, dicsőségét nem érzi. — A minden látogató elől elzart Fürstenried kastélyban lakik s paralyisise annyira haladt, hogy a külvilág eseményeiből semmit sem vesz észre. A látogatók, a melyeket az előbbi években az uralkodó család tagjai tettek a királynál, most már egészen

elmaradtak. A király környezetében az udvari marsall, báró Redwitz kivül két szolgálattevő tiszt és egy orvos van. A főfelügyeletet egy közegészségügyi tanácsos gyakorolja, a ki időnkint jelentést tesz a regensnek. Azonkivül Crailsheim, a királyi család minisztere, minden héten Fürst-riedbe utazik, hogy tudomást szerezzen a királyi betegségről. A király a nap legnagyobb részét tompa fáultságban tölti és szivarozik.

Olykor kocsisúrára indul a kastély parkjába és ilyenkor az orvos és egy szolgaruhába öltözött betegápoló kíséri.

A király testi állapota különben kitünő; minél többet veszít szellemi képességéből, a testi szervezete annál inkább megerősödik. Münchenben pedig, mint rendesen, most is megünnepelték a beteg király ötvenkettedik születésnapját. Fellobogóztak a város, disztentiszteletet tartottak s ünnepi parádét rendeztek.

Szomorú ünnep...

Berlin ünnepe. A német fővárosban lazasan folynak az előkészületek a trónörökös nagykorúsítáának megünnepelésére, mely alkalommal csaknem az összes európai uralkodók küldenek Berlinbe képviselőket. Rómából érkezett jelentések szerint Visconti-Venosta hadügyminiszter tegnap Napolyba utazott, hogy a nápolyi herceg berlini utazása ügyében a királyi és Pelloux miniszter-elnökekkel értekezzen.

A napolyi herceg tegnap utazott el Berlinbe, és Umberto király sajátkezű levelet adja át Vilmos császárnak.

Királyunkon és a Nápolyi hercegen kivül eddig a következő fejedelmi személyiségek érkezését jelentették be Berlinben: Albert belga kir. herceget Lipót belga király király képviselőjében, Lipót bajor herceget Luipold herceg regens képviselőjében, és átadja a trónörökösnek Szent-Hubert rendjelet. A portugál királyt az oportói herceg képviseli és átadja a trónörökösnek a torony- és kardrend nyaklánczát. Károly román királyt Ferdinánd trónörökös, az orosz czárt Konstantin nagyherceget képviseli. Azonkivül Vilma hollandi királynő K. ol vezérkari főnököt küldi Berlinbe.

A „Berliner Tagblatt” írja, hogy az összes idegen fejedelmek ugyanazon napon fogynak Berlinbe érkezni, mint Ferencz József király. Az érkezés sorrendjét úgy állapították meg, hogy először királyunk s aztán a fejedelmek érkeznek meg. — Az olasz trónörökös

És Szent Mihály a jó cselekedetek serpenyőjébe tette azokat a fekete kenyeret, melyeket az előtte való este a szegények közé dobott. A serpenyő hirtelen lebillent, a másik meg fölemelkedett, úgy, hogy a két serpenyő egyenlő magasságban volt. A mérleg egyik karja sem emelkedett föl s a nyelve nem billent se jobbra se balra.

A bankár alig hitt a szemének: Az arkangyal így szólt:

— Latod, Nicoló Nerli nem való vagy se a pokolba, se a mennyországba. Menj vissza Firenzébe és szaporítsd azoknak a kenyereknek a számát, a melyeket anélkül, hogy valaki látta volna, saját kezeiddel szétosztottál s akkor meg vagy mentve. Mert nemcsak a vétkeid megbánó bűnös előtt nyílik meg az örök boldogság kapuja.

Az Isten irgalma határtalan és kiterjedhet még egy gazdag emberre is. — Légy te az a gazdag ember. Növeld a kenyerek számát, mert láttad, hogy mekkora sulyuk van az én mérlegemben. És most menj békével.

Nicoló Nerli fölébredt az ágyában. Elhatározta, hogy követni fogja az arkangyal tanácsát s szaporítja a szegények kenyerét, hogy bejuthasson a mennyeknek országába.

Az alatt a három év alatt, amíg még a földön élt, jóságos volt a szegények iránt és sok alimizmat osztott szét közöttük.

Anatole France.

pénteken délután érkezik meg s Berlinbe már vasárnap elbágyja, mert a nápolyi egészségügyi kiállítását ő nyitja meg, mint a kiállítás védnöke. A trónörökös a császári várakban fog lakni.

Ferencz József király üdvözlésére a braunschweigi herceg is odaérkezik, a ki egy osztrák dragonos ezred tulajdonosa.

Franciaország. Ismét szerencsétlenség a párisi kiállításán. Az ápril 29-iki szerencsétlenség, fájdalom, nem maradt egyedül. Ápril 30-ikán délután a g e p c s a r n o k b a n ö s s z e d ü l t e g y á l l v á n y, melyen négy munkás diszleti munkákkal volt elfoglalva. A négy ember lezuhant a mélységbe és azonnal meghalt. Az ötödik munkás koponyacsonttörést szenvedett es reménytelen állapotban szállították a kórházba. Picard kiállítási igazgató azonnal megjelent a helyszínen. Ugy látszik, hogy a szerencsétlenséget az allvány hiányos szerkezete okozta.

Mintha a tényleg megtörtént szerencsétlenségekből nem lett volna elég, ma délután egész Párisban elterjedt az a hír, hogy a svájci falu ég. A hír oly pozitív alakban lépett fel, hogy a rendőrségi prefektus azonnal a helyszínere sietett, a hol akkor már két gőzfecskendő volt. De tűznek a legkisebb nyomoma se mutatkozott. Az alaptalan vészhir ugylátszik é r e t i e n c s i n y r e v e z e t e n d ő v i s z s z a.

A háború.

A burok visszavonulásukat Dél-Oranzból befejezték anélkül, hogy az angolok föl tudták volna őket tartóztatni. Csak Tabanehual kellett a bur utóvédnek az angolokkal megütköznie, hogy a fősereg visszavonulását biztosítsa.

Erről az ütközetről, amelyről a hivatalos táviró mindezideig hallgatott, most részletes jelentés jött, mely azt a feltűnő dolgot újságolja, hogy az angolok Tabanehut csak nagy küzdelem után tudták elfoglalni. A csata Ejeszternek mellett volt s a kanadai segítő csapatok nagy veszteséget szenvedtek. Ez a jelentés különben így szól:

Biztos immár, hogy a Wepenertől visszavonuló burok megmenekültek. Hamilton és French tábornokok csak úgy juthattak Tabanehuh, hogy Ejeszternek mellett heves harcot kellett vívniok. E burok utóvéde Ejeszternek mellett mintegy tíz angol mérföldnyi hosszúságban megszállotta a magasabb kopjékat, amelyeket a kanadaiak sikertelenül ostromoltak, úgy, hogy végre is nagy nagy veszteséggel visszavonultak, míg a burok mindössze egy embert vesztek. A kanadaiaknak csak a második ostroma sikerült s miközben baloldalon az angol tüzérség heves ágyuzást kezdett, a burok elhagyták pozícióikat. A burok rendkívül mozgékonyak és csak kétkerekű könnyű kocsikat visznek magukkal. Sabanehuben ez idő szerint huszonharomezzer angol katoná van. Robertsnek az a célja, hogy Tabanehut erősen megszállva tartsa, hogy a buroknak dére való vonulását megakadályozza.

Polecarew tábornok, mint egy másik távirat jelenti, hadosztályával visszavonult Bloemfonteinba s az lesz a rendeltetése, hogy a Bloemfontein és Tabanehu közötti utat védelmezze.

Legközelebbi táviratok:

Tabanehu, ápr. 29.

A Reuter-üzynökség jelenti: French tábornok két lovasdandárt küldött ki azzal az utasítással, hogy egymásról függetlenül földarító szolgálatot végezzenek a Tabanehutól keletre emelkedő dombok körül. A visszavonult csapatok azt jelentették, hogy a burok még nagy haderővel tartják megszállva ezeket a dombokat. Ezek az ellenséges csapatok nyilván csak az utóvédet alkotják, mert szállítószerkeik nincsenek.

London, ápr. 30.

A Timesnek jelenti Bloemfonteinból 27-iki kelettel: Többször megtörtént, hogy

dómját s a kórházat is cifra festett falával de a serpenyő csak nem billent le.

A bankár nagyon nyugtalankodott.

— Szent Mihály arkangyal — kezdte újból a bankár — kerlek, kutass csak tovább tedd a serpenyőbe a San Giovanni szentelt viztartóját, s a Sant Andrea szöszeket, a melyen Krisztus urunk keresztelése ki van faragva életnagyságban.

Az arkangyal a szöszéke és a szentelt viztartót a dómhoz és a kórházhoz tette, de ez se billentette le a mérleget. Nicoló Nerli érezte, hogy hideg veríték borítja el homlokát.

— O szent arkangyal, — szólt a bankár — bizonyos vagy benne, hogy nem hamis ez a mérleg?

Szent Mihály mosolyogva válaszolta, hogy ez a mérleg a párisi zálogosok és veneziai pénzváltók mérlegének mintájára készült ugyan de azért mégis kitünő és igazságos mérleg.

— Hogyan, — sóhajtott Nicoló Nerli s nagyon elsápadt — ez a dóm, az a szöszék, ez a szenteltviztartó, s ez a kórház összes ágyaival nem nehezebb mint egy szalmaszál vagy tollpihe?

— Latod, Nicoló Nerli, — szólt az arkangyal, — gonosz tetteidnek a sulya jócselekedeteidnek a sulyát jóval felülmúlja.

— Így hát a pokolba jutok — gondolta a firencei s a fogai vaczogtak a féltelmől.

— Csak türelem, Nicoló, — szólt a mennyei mérleg kezelője; — csak türelem még nem készültünk el a munkával. Ezt még a mérlegre teszük.

kaffér szolgálók megtámadták a németalföld ültetvényeseknek oltalom nélkül otthon maradt asszonyait. A bűnösöket, ha sikerül őket elfogni, azonnal kivégezték.

Pétervár, apr. 30.

Egy önkéntes csapat legközelebb lég-hajókészülékkel Transzvába akar utazni, ahol szervezni fogja a katonai léghajózást.

London, apr. 30.

A johannesburgi fegyvergyár fölrobbantásától jobbra olasz és osztrák emberek pusztultak el.

Ezzel függ össze a következő távirat:

Bécs, apr. 30.

Az osztrák kormány kártérítést fog követelni a transzváli kormánytól, azokért az osztrákokért, akik a johannesburgi bányarobbanásnál életüket veszítették (Hat az Ausztriában történő péld. bányászteressé lenségeként ki ad kárpólast? Szerk.)

A tulajdonos, Baglyt a miatt a gyanu miatt, hogy ő okozta a robbanást, letartóztatták és gyilkosság miatt vad alá helyezték.

A bárók békeküldötté.

Amszterdam apr. 30.

A bur köztársaság küldöttéje ma Amszterdamba érkezett. Az utcéken nagyneptőmeg fogadta és virággal hamozta el. A polgármester ma fogadta a küldöttéget, mely az amszterdami transzváli képviselőeghsz jött.

London, apr. 30.

A Reuter-ügynökség jelenté Washingtonból Hay állabtitkár a bur köztársaság küldöttével szemben ugyanezt az eljárást fogja követni, mint valamely más kiváló állású személyiséggel, a ki a Egyesült-Államok kormányát megátogatja. Éppen úgy fogja fogadni, mint például Montagu-White-ot, de nem fogja elismerni a küldöttéget illetékeségét arra, hogy a külügyi hivatal valami tárgyalásba bocsátkozzék.

Hága, május 1.

A bur küldöttéggel össyekötésben álló körökben azt beszélék, hogy a küldötté az washingtoni utazását utolsó mentőhorgonynak tekinté. Ha ez az utis eredménytelen maradna, akkor Fischer államtanácsos a transvaali és oranjei kormánynak sürgősen ajánlani fogja, hogy kössenek békét, mert a nagyhatalmak be nem avatkozása következtében a további ellenállás sikertelen.

A debreczeni országos diák-kongresszus.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, máj. 1.

Tegnap délelőtt és a délután folyamán sok szép dolgot tárgyalt az ifjusági kongresszus. Társadalmi bajok, elhanyagolt gazdasági ipari viszonyok orvosszerait kutatták s a vita egész nap folyamán igazár magas színvonalon állott.

Délelőtt a gazdasági egyetem ügyét beszélék meg. Határozatba ment, hogy a gazdasági egyetem mielőbbi felállítása érdekében felir a kongresszus a kormányhoz. Ez ügy előadója Páll Béla volt Magyar-Övarról.

Az University Extension tárgyalásánál előadó Sárkány Loránd volt (Kolozsvár.) Többek, de különösen dr. Szemenyei Kornel felszólalása utáo az előadó javaslatát elfogadták. Itt szóllalt fel Gergely György, a kolozsvári egyetem mult évi elnöke is.

A pusztaszeri emlékoszlop ügyében a gyűlés az előadó Sipos Béla (Debreczen) pro-pozícióját fogadta el. 1505 forint hiányzik még a szobor költségeinek fedezésére s ezt társadalmi uton fogják előteremteni.

Ezután a kongresszus egyik igen fontos tárgyát az oláh kérdést intézték el, a vitában részt vett a négy előadó: Medvigy Gábor (Nagyvárad) Szántó Pál Sándor (Budapest) Boros Lajos (Debreczen) Sipos Béla

(Debreczen), Az ifjuság a vitában megmutatta, hogy megveti azokat a túlzó oláh agitátorokat, kik szennyes rágalomokkal illették a külföld előtt a magyar nevet. Erre vallott Sárkány Loránd, Kun Béla, Mandel Sándor, Hindy Zoltán, Schwindler Viktor stb. erélyes felszólalása. A kongresszus végül elfogadta Szántó Pál Sándor indítványát, mely szerint a párisi diakkongresszusra röpiratot fog ki-nyomtatni a magyar viszonyok tájékoztatására és ugy szintén Sipos Béla indítványát, melynek értelmében a kongresszus fel fog irni a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez az oláh körök és zug önképzőkörök megrendszabályozása tárgyában.

Ezzel a kongresszusi tárgysorozat végét ért.

Az öt napra terjedő kongresszus szépen kezdődött, szépen és eredményesen végződött.

A tárgysorozatot változóössz tevő programponatok is mind sikerültek s kezdve a diszgyűlésen, hol tisztés előkelőségek folytak az irányelveik nyilvánításával az ifjuság mozgalmába, folytatóva az országos torna és vívóversenynyel, hol igazán gyönyörködtető változásokban szemléltették ifjaink testi erejét és ügyességét, folytatóva a diszbeddel, melyen városunk előkelőségei vettek részt s hol a királynak és a miniszterelnöknek az ifjusághoz intézett sürgöny üdvözlétét hallhatta a közönség és végezve a szellemi erőről bizonyítást tevő tárgyalásokon, minden, a legkomolyabb munkáról tett tanúbizonyságot.

Ma délelőtt még záró tanácskozás volt s délután a vendégek eloszlottak.

A táncvizgalom.

Tegnap este az Arany Bika disztermébe táncmulatság volt. A főiskolák és egyetemek képviselői majdnem teljes számban vettek részt e mulatságon, s aranyos jókedvvel a reggeli órákig tartott. A mulatságon résztvett hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok:

Szabó Károlyné, Breznay Karolyné, Róza Albertné, Szabó Kálmánné, Szinthyiné, Rutter Emliné, Antalovic, Gyuláné, Ericz Ernőné, Szűcs Mihályné, Goldstein Márkné, özv. Joó Istvánné, Kiss Albártné, Emmertné, Pünkösty Ferenczné, Farkas Antalné (H.-Dorog), Zádor Lajosné, Perényi Beláné stb.

Leányok:

Gyöngyössy Erzsike, Kádár Berta, Breznay Ilona, Róza Terézke, Zádor Vilma, Szabó Margit, Kőlcsey Ilonka, Perényi Margit, Miklóssy Anna, Benkő Pirokska, Szinthy Teréz, Rutter Sarolta, Nagy Ilonka, Ericz Ottila és Sarolta, Antalovits Ilonka, Gizi es Miczi, Szűcs Viola, Goldstein Jolán, Varga Stefike, Sikk Hermin, Berencsy Margit, Dóczy Ilonka, Joó Irma, Kiss Ilonka, Emmert Leona, Pünkösty Ilonka, Farkas Erzsébet, Farkas Rózsika (H.-Dorog) stb.

Táviratok.

Munkácsy meghalt

A legnagyobb magyar festő, kinek művészete meghódította az egész művelt világot, kinyomtatott nagy alkotás után, pár évvel előbb lelkeborongó hangulatának esve áldozatul elme-gyógyintézetbe vonult, — a ki becsültté tiszteltté tudta tenni a magyar nevet abban, az óriási világvárosban, a francziák fővárosában, hol a világ nemzetei adnak egymásnak találkoztát, a hatalmas nagy magyar művész, kinek hogy lángelke elborult, a hirre nemzetei döböntek meg: — ma a **Bonn melletti elme-gyógyintézetben Munkácsy Mihály meghalt.**

Ma délután közvetlen lapzártá előtt budapesti tudósítónktól a következő táviratot vettük:

Budapest, máj. 2.

Munkácsy Mihály a Bonn melletti elme-gyógyintézetben ma meghalt.

H I R E K.

A debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság a Hortobágyi pusztán 1900. év jun. hó 10-en, vasárnap d. e. 10 órákor, a lóvásártéren népies lókiállítást s lótenyésztési juta omdij kiosztást s ezzel egybe-kötve urifogat és parasztszekér versenyt, me-zőgazda és csikós lóversenyt rendez.

I. Lódijazás.

Jutalomban részesülhet minden debreczeni lótulajdonos és gazdának a hortobágyi legelőről kiállított lóva. A jutalom díjosztáson a debreczeni gazd. egyesület és lótenyész bizottság által kiosztatnak a következő díjak: I. Csoport. Csikóval elővezetett anya kancák: I. díj 6 db arany vagy arany oklevél. II. díj 4 db arany vagy arany oklevél. III. díj 3 db arany vagy ezüst oklevél. IV. díj 2 db arany vagy ezüst oklevél. V. 1 db arany vagy bronz oklevél. II Csoport. Három éves kanczacsikók: I. díj 5 darab arany vagy arany oklevél. II. díj 3 darab arany vagy ezüst oklevél. III. díj 1 db arany vagy bronz oklevél. III. Csoport. Ket éves kanczacsikók: 1-ső díj 5 darab arany vagy arany oklevél. 2-ik díj 3 darab arany vagy ezüst oklevél. 3-ik díj 1 darab arany vagy bronz oklevél. IV. Csoport. Egy éves mencecikók: 1-ső díj Steinfeld Champion 10 drb. arany (kis és közép birtoko oknak). 2-ik díj arany oklevél elismeresül nagy-közép és nagybirtokosoknak. A jutalmazottak által az egylet rendelkezésére vissza bocsátott arany díjak helyett, megfelelő elismerő oklevelek adatnak ki, melyek a díjakhoz képest eleve megvannak allapítva. Minden díjazott ló szalaggal díszítették fel. Azon tenyésztők, kik egy csoportban pénz-díjat nyertek, ugyanazon csoportban csak megfelelő elismerő okmányban részesítettnek. A ló tulajdonosok felkérétek, hogy lovaikat a kijelölt helyre reggel 7 óra előtt oda vezettessék, hogy azok jegyzékbe vétethessenek s a bíráló bizottság akadály nélkül elkezdhesse működését.

II Urifogat vers ny.

A verseny — melyre legalább 3 nevezésnek kell a helyszínen bejelentve lenni — tartatik a hortobágyi nagy hidon tul kijelölendő 25 kilométernyi kör pályáieren. Menet-sebesség kilométerenként minimum 4 percz. A versenyben résztvehet minden debreczeni urifogat tulajdonos használati lovaival. 1-ső díj ezüst emléktárgy, 2-ik díj ezüst emléktárgy

III. Parasztszekér verseny.

A verseny — melyre legalább 4 nevezésnek kell a helyszínen bejelentve lenni — tartatik a hortobágyi hidtól a Borosfoki hidig elvonuló jövetmenet 20 kilométer távolságu országuton. — Menetsebesség kilométerenként minimum 5 percz. Az indulás a hortobágyi hidtól 10 perczenként történik. A vers nyben részt vehet minden debreczeni földmives gazda saját nevelésü lovaival. 1-ső díj 6 drb arany. 2-ik díj 3 darab arany. 3-ik díj 1 drb arany.

IV. Mezőgazdák lóversenye.

Sikverseny: circa 2000 meter, lovagolva mezőgazdák által. 1-ső díj 3 drb arany. 2-ik díj 2 drb, arany.

V. Csikós verseny.

1-ső szám. Sikverseny: circa 2000 métr lovagolva a hortobágyi csikósok által nyergeletlen lovon. 1-ső díj 2 drb arany. 2-ik díj 1 darab arany. 2-ik szám. Vigasz verseny; nyitva mindazon lovaknak, melyek az első versenyben nem lettek helyezve. 1-ső díj 1 drb arany. 2-ik díj 1 drb. 5 koronás tallér. Azonkivül bemutatatták a városi törzsménes, törzsgulya, egy tinó gulya s.b. A gazdasági egyesület ezen állatkállításnak, díjazásnak és versenyeknek a Hortobágy pusztán rendezése által, alkalmat kíván nyújtani a t. közönségnek arra, hogy megtekintse a Hortobágy pusztát, a hol még ma is változatokkal teli regényes élet taulyáz, mely minden ízében magyar, melyet nem forogtatott ki a maga mi-voltából a haladás, mely hamisítatlan és are-detiségében mutatja képét őseink gazdasági életének. A résztvevő közönség részére gondoskodva van külön vonatról és a Junius 8-an délig jelntkezők részére megfelelő ellátásról.

A különvonat-díj menet-jövet és ebéd-jegy személyenként 5 korona 60 fillérré válthatók az egyesület titkari hivatalában: Racz Lajos ügyvezető titkárnál (Városház 1-ső emelet, 14 szám), és Szentkirályi Tivadar ur üzletében. Felkérnek a kiránduláson résztvevő önjártók hogy jegyeiket június hó 8. déli 12 óráig megváltani sziveskedjenek, mert ezen határidőn túl csakis a külön vonra adatnak ki jegyek, de az ellátásról gondoskodás nem történhet. A Hortobágyra indulás külön vonaton, június hó 10 én vasárnap reggel 8 órakor, visszaindulás a Hortobágyról d. u. 5 órakor leendő. Debreczen, 1900 május hó 1. A debreczeni gazdasági egyesület és látványozó bizottság: Váczy János, gazd. egyll. elnök. Hufesz Kázmér, látványozó. bizott. elnök. ifj. Sporzon Pál, főtitkár.

* Debreczen sz. kir. város határozata . . . Kedves barátaink és Atyáink! Szegec és Selmec-Belabánya sz. kir. városok által a városok állami teendők végzésénél felmerülő költségeiknek az állampénztárból megtérítése tárgyában a magyar miniszterelnök ur Ö Nagyméltóságához törvényhozási, majd rendeleti uton intézkedés iránt feliratokat, a midőn törvényhatóságok részéről is partoljuk és nemcsak Miniszterelőök urhoz s által az összkormányhoz, hanem magához a képviselőházhoz való felirat-küldését is elhatároztuk, — ezen feliratoknak egy-egy példányt azon keretben juttatjuk el Hozzatok, miszerint ezen midnyajunkat oly közelről érpeklő ügyben felirataikat partolni és ugy a magyar felelős kormányhoz, mint különösen az országgyűlési képviselőházhoz intézendő hasonló szellemben tartott feliratok küldése által támogatni méltóztatassatok Kik is barátai és atyafiságos érzületünk uyivánitást mellett, hazafias üdvözléttel vagyunc Debreczen szab. kir. város Törvényhatóság bizottágának 1900 Március hó 29-én tartott kö gyűléséből: Simonffy Imre, királyi tanácsos, pol. ármester. Komlóssy Arthur, főjegyző.

* Május első napja. Budapestben, május 1-ső napján a munkások munkaszünetet tartottak és pedig még nagyobb számmal mint eddig is, mert most a sajtó munkásai is részt vettek az ünneplésben, ami oka annak, hogy a budapesti hírlapok ma reggelre nem jelentek meg.

A munkások ezreinek jeltáblákkal vonulása a Városligetbe impozáns látványt nyújtott nyújtott s az asszonyok sem maradtak el a tüntetés szarú kivonulásból. Az idő egyelőre kedvezett nekik, gyönyörű napfényes igazán májusi idő volt; de mg vidéken például Debreczenben is kitartott a kellemes, verőfényes nap, Budapestben hűlen lett az ünneplő munkásokhoz, mert hirtelen nagy zivartár és zapor következett, a mely szétrobbantotta a mulatózókat. Sokan a vendégökbé menekülhettek; de a nagy többség, melyet be nem fogadhattak a közhalységek, kénytelenek voltak sietve otthon keresni menedéket. — Egyébként másféle rendezvény nem történt.

Elöléptetések a helyőrségnél. — Ö Felsége a király 1900 év május hó 1-én kezdődő ranggal a debreczeni helyőrségőél a következőket léptette elő:

A honvédegyalozrednél: Decker János őrnagyot alezredessé, Darvas Nándor II. oszt. századosot I. osztályú századosná, Péter Lajos, Váradi Szakmári Elemér, Nágel Mario Karoly, Juhász Kalmán és Belitskei Sándor főhadnagyk II. osztályú századosokká. A honvédehuszároknál: Jármy Elemér és noszlopi Noszlopy Elemér II. oszt. századosokat I. osztályú századosokká, Ditrői Mór tiszthelyetést hadnaggyá.

A 39-ik gyalogezrednél: Funk Gusztáv és Reznicek József II. o. századosokat I. oszt. századosokká, Lewiczky Hugó és gestirnei Stadler Rikhard hadnagyokat főhadnaggyokká. — Dr. Biasius Emil ezredorvost törzsorvossá. A

7-ik huszárezrednél: chernelbázai Chernel Viktor II. oszt. századosot I. oszt. századosná, Dr. Halász Géza II. oszt. ezredorvost I. oszt. ezredorvossá, Nerhafi Kristóf őrmestert hadnagyszámvevővé. A tartalékban előlépett: dr. Szász Adolf II. oszt. ezredorvossá. Blau Dezső hadapródot tiszthelyetessé a 3-ik honvédeezrednél.

* A nemzeti zászló Berliuben. Hírül, adtuk, hogy Berlin város hatósága hivatalosan kérte a lakosságot, hogy Ferencz József király látogatása alkalmából magyar zászlókkal is díszítse a házakat. De tévedésből a mi nemzeti színeinket — visszafelé írtak. — Most azt olvassuk a berlini lapokban, — hogy a városi hatóság ugyancsak hivatalosan koriggálja meg a téveeset. Figyelmezteti a királyrót metropolís népét, hogy a magyar nemzeti szín nem zöld, fehér piros, hanem piros fehér zöld abban a sorban, mint a német zászló színe: fekete fehér piros. Ezt a figyelmet és államiságunknak a külföldön megillető teljes respektálását örömmel említjük meg.

* A Falb Rudolf nyara. A német leveli békának, Falb urnat rossz kedve van s keményen ráreccsént az emberiségre abban a kalendáriumban, a melyet az esztendő további részére most kiadott. Iszonyatos időket jósol. Ne higgyünk a napnak, az enyhe tavaszias levegőnek, a fehér női rukáknak, a cirkusznak és Angelotti színháza megnyitástanak se, a mi tudniillik mind nyarat jelent. Csak tessék elolvasni az alább czitált rettenetességeket s kísül, hogy az idén csak a naptárban lesz nyár, a természetben nem s a nyaralókban fanni fognak az ázni, ami pedig nem volna jó, ha beteljesedne. Ez a kimerült nagy város hogyan pihenhetné akkor ki magát.

Ime itt a naptár, a hogy a Falb ur agyában viharzik:

Május 1—6 között helyenként eső, a hőmérsék jóval a rendszeren alul süllyed: 7—13 között a hőmérsék normális és száraz napos idő; 14—20 között a hőmérsék a rendszeren alul van; május 14-ke harmadrendű k r i t i k u s nap és körülbelül három nappal később sok eső lesz: 21—25 között nagyon hideg lesz, helyenkint sok eső lesz, és a hegyekben rettenetes nagy hó; 26—31 között sok vihar lesz; 28-ikán napfogyatkozással járó másodrendű riktikus nap.

Julius 1—5 között száraz időjárás, a hőmérsék a közepén alul, 6—13 között a csapadék övekedőben, nagy árvízveszedelem sok vihar, 14—19 között folyton sok a csapadék és különösen nyugaton rendkívül szaporodik, 20—25 között jelentékeny és sok vihar, árvíz, a hőmérsék a közepén alul, 27—30 között a csapadék még több lesz, a hőmérséklet lesüllyed.

Julius 1—15 között folytonosan változik az időjárás. A hónap második felében sok vihar, nagy esőzés, amely mindenfelé megdagasztja a folyamok vizét.

Augusztusban az egész hónapban állandóan alacsony a hőmérsék; e hónap első felében sok a vihar; a második felében akkora hó, hogy a tóristák jól teszik, ha ebben az időben nem mennek a hegyek közé.

Szeptemberben sok eső lesz és csak elvétve akar egy két szép nap.

Mivelhogy nekünk ez a legkényelmesebb mondjuk ki, hogy Falb urak nem hiszünk

* A népszámlálás előkészítése. A Központi Statisztikai Hivatal megkezdte a folyó év végén megrendendő általános népszámlálás előkészületeit. Az előkészítés tervezete már ki van dolgozva s a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyását is megnyerte, ennek következtében a Statisztikai Hivatal hozzáfogott a népszámlálási felvétel programjának megállapításához. E program alapelve az, hogy a mostani népszámlálás sokkal részletesebb legyen az eddigieknél s nevezetesen a foglalkozási statisztikát is alaposabban alapítsa meg. Minthogy a legkülönbözőbb egyéb szempontok is benne vannak a programban, ennek véglegesítése előtt valamennyi miniszteriumot ve-

lemélyadásra kérik meg. Érdekes pontja a programnak, hogy a Központi Statisztikai Hivatal a népszámlálás alaposágának biztosítása végett ez év végén valószínűleg tanfolyamokat fog tartani a végből, hogy a vidékre kiküldendő népszámlálási biztosok a felmerülő teendőikben való eljárásra, illetve a nehézségek elhárítására kitaníttassanak. — A népszámlálást újra a közigazgatási hatóságok fogják ellátni.

* A Kossuth-szobor és a katonazenekar. Érdekes eset történt Miskolczon. A Miskolczon állomásozó 5. cs. és kir. gyalogezred vezérkari ezredese, Kummer Henrik dand rparancsnok intézkedése folytán az ezred zenekara vasárnaponként az Erzsébet tere, a mely a városnak legszebb része és a mely tere Kossuth Lajos hatalmas ércszobrá al, déli fél 12 órától fel 1 ig sétahangversenyezik. Ma volt az első ilyen sétahangverseny. 11 óra után kivonult a zenekar s közvetlen a szobor előtt helyezkedett el s elsőnek eljatszotta a Rákóczy indulót! Oriási közönség verődött össze a zenére, az egész sétáló publikum nagy gyönyörűséggel élvezte, hogy a közös hadsereg zenekara Kossuth Lajos ércszobrá előtt a Rákóczy-indulót játssza! Az induló akkordjainak elhangzása után azonban a zenekart vagy 50 lépéssel előbbre rukkoltatták s a tér elején, a »Korona«-szállóval szemben helyezték el, a hol azután lejatszotta a program többi pontjait. Hajlandók vagyunk elhinni, hogy csak a Rákóczy-induló volt benne a katonazenekar programjában, de az már nem volt benne, hogy azt az indulót Kossuth szobrá előtt játssza el. Ha mégis így történt, az tisztán a véletlen jéteka. Nos, hát Miskolcz közönségének ez a véletlen nagyon jól esett s meg van győződve, hogy a katonaság és polgárság közötti jó egyetértésünk és szívetyes viszonyok sem lesz ártalmára.

* Pénzhamisító oláhok. Szegec közepén, Besenyő községben a csendőrség egy jól szervezett pénzhamisító bandának jett a nyomára. Forintosokat és koronákat készítenek és két géppel dolgozva, a hamisítványokkal elárasztották a piacokat. — Hetek óta nyomozott már a szegedi csendőrszakasz a pénzhamisítók után. A nyomozás szálai Besenyő községben csoportosultak, miért is a legszigorubb megfigyeles alá vettek ott minden embert. Gyakorta kiutazott a községbe Kricsfalusy Jenő csendőrhadnagy, a szegedi csendőrszakasz parancsnoka is és személyesen vezette olykor a nyomozást, a melyet most a szenzációs letartóztatás követett. A nyomok Pepó István házába vezettek. — A mikor a csendőrség megbizonyosodott a felől, hogy Pepó a feje a bandának, házkutatást tartottak a házában. A pinczében két pénzverő gépet találtak. Az egyikkel forintosokat, a másikkal koronás pénzdarábokat gyártottak ólomöntvényből. A jól sikerült hamisítványokat aztáu különféle módon forgalomba hozták. — A csendőrség vállatára fogta Pepó Istvánt, a kielarulta társait is. A két gépet 600 koronáért vasárolta Rámosi István és Kacigán Szvetozár makói lakosoktól. — Azok oktatták bele a pénzverés veszedelmes, de fölőtte jövedelmező mesterségébe is. A csendőrség még aznap folyamán elfogta a másik két pénzhamisítót is R mosit Makón tartóztatták le, Kacigánt pedig Nagykikindán.

* Lestyán Adorján közjegyzői irodáját május 1-től Szent Anna-utca 7-ik sz. (Paksy-ház) földszint az udvarba helyezte át.

* A Korzó kávéház női zenekara mind jobban vonza a közönséget. Jó gondolat volt a kávéház tulajdonosától, hogy megszerződtette a zenekart, a mely csakugyan megérdemli hogy a közönség meghallgassa. — Aki a fáradságos napi munka után egy kis szórakozásra vágyik, bizást mehet a korzóba. Itt kellemesen eltöltheti az időt a női zenekar játéka hangjai mellett.

* Konrad Sámuel ügyvédi irodáját fűvészkeret-utca 18. sz. házba tette át.

Justicia.

Az alábbi cikket asszonykézből kaptuk s közreadjuk már azért is, mert egy és más érdekessége mellett a női vélemény nyilvánul meg benne a mai igazságszolgáltatásról. Bekötött szemmel ábrázolják — asszonyoknak. Mínd a kettő paradoxon, Mert az igazságnak nagyon is érelátónak kell lenni és nem vaknak.

Justiciának az asszonyvolta még nagyobb ellenmondás. Mert ugyan melyik törvényhozás, bírói kar vagy ítélőtanács alkalmazza az igazságszolgáltatásnál az asszonyokat?

Hiszen, bár alkalmazná?

Hajh! nagy igazságtalanság az, midőn az egyetemes emberiség sorsának elintézése, egyedül csak az emberiség egyik felére van bízva. Ameddig ez így lesz: mindig egyesetlenül fog működni a világi igazságszolgáltatás mérlege.

Nincs egyetlen egy nő sem benn a törvényhozó testületben egész ven Európában, amelynek rozoga intézményeire pedig bizvást ráférne egy kis restaurálás, illetve újraszervezés.

Istenem, be másként volna minden, ha a női érdekeket nők képviselhetnék a törvényhozásban!

Biztosra vehető, hogy azok a kedélyes és pathetikusan szaváló Röth Gyulák nem vinnék el szárazon, egyedül csak a közönség gunykelezése s a jobbak megvetésétől kísérve akkor, midőn — a szokásos szólásmóddal élve — szerelmi büntetésüket a szerencsétlen Ábrahám Eugeniákat, súlyos börtönnel s onnan kikerülve, nem egyedül a világ megvetésével, de a megélhetés keptelenségével sújtja a bekötött szemű törvényhozói s társadalmi justicia!

S miféle méltányossági motívumokon alapul az igazságszolgáltatásnak ez a fajtája? Megmondjam?

A barmarizmusnak amaz ősi hagyományain, melyek elevenen égetik el a viruló fiatal nőt, midőn agg férje kimulik; alacsony állatnak tekintik, a férfi öszö, vad kenyének szolgáltatják ki azt a lenyit, melyre a legmagasabb, de egyszersmind a legsúlyosabb feladatot, az anyaság nagy és szent küldetését ruházták a természet.

Pedig talán épp azért adott neki gyöngébb fizikumot, hogy gyöngésége kíméletre, védő gondoskodásra, könyörületre készítse az erős férfit, kinek oltalmában háborítlanul szentelheti magát legfőbb hivatásának.

Ez a nő üdve.

De ime jönnek az emberi érzés utolsó maradványából is kivetkőzött s az állatnál is alacsonyabb Röth Gyulák s a természet szent rendje megbomlik; az anyaság áldása átokká, az üdv pokollá valik s a szerencsétlen anya, a kétségbeesés örületében gyilkosa lesz saját üdvének.

Justicia börtönre veti, a világ soha el nem törülhető gyaázattal bélyegzi az elkarhozott anyát.

Ellenben büntetlenül futni engedi a gaz csabított, hogy újabb áldozatok után vessen magát.

S lássuk az arányt!

A csabító hazudozott, alnok ígéretekkel csabított.

Az áldozat szeretett és hitt. Majd át-szenvedte az anyaságot megelőző kilencz hónap leiki es testi martíriumát, egészen az új életadás rettenetes pillanatáig, a mi talán még a tigrisapákat is szánakozásra, könyörületre indítja — csak a gonoszlelkű emberapákat nem.

Az áldozat aztán magára hagyatva, saját és gyermeke sorsa fölött kétségbeesve, az örület, ki tudja? mió érvelésével! a meg semmisülésnek szolgáltatja ki boldogtalan leánygyermekét, akit addig csókjaiban fűrésztött. Es a boldogtalan áldozatot börtönre veti,

a lelkiismeretlen bünszerzőt pedig futni engedi, a vak Justicia?

Angliában súlyos büntetést mérnek a lelkiismeretlen csabítóra, sőt a házasságigéret megszegőjére is.

Igen, most Anglia trónján egy fenkölt lelkű nő ül, a ki nagyon világosan lát.

Lám, lám! Ha a világ egyik leg hatalmasabb trónját méltóan meg tudja ülni egy nő, akinek jogara alatt óriássá nőtt Anglia: vajjon miért ne mehetnének be a törvényhozásba is a nagyműveltségű fenkölt gondolkozású nők?

Nálunk az ilyen kérdést nagyobbára még gunyval vagy megdöbbenéssel fogadják, mint a legfőbb olyan reformeszmét, melyet nem örökötünk mindjárt őseinktől elnyűtt hagyomány gyanánt.

Az ostoba előítéletek legigazságtalanabbjai közé tartozik még az is, hogy az Ábrahám Eugénia-féle eseteknek, a léha, jellemtelen csabító meg arra is följogosítva érzi magát, hogy megvesse azt a nőt, akivel boldog volt s ő döntötte a szerencsétlenségbe.

Az ilyen esetekben, de még a sokkal általánosabb házasságok kívüli szeretkezéseknél is, a férfiaknak egyáltalán semmi jogossága nincs, etikailag különbek tekinteni magat azoknál a női pariaknál, akiket figyelmében részesít.

Ez a tisztá igazság.

De a tulajdonképpeni tárgyunkhoz visszatérve, a minduntalan előforduló olyan esetek, hol lelkiismeretlen, kitanult, ravasz férfiak törbe csálnak tapasztalatlan hajadonokat, s aztán azokat gyermekükkel együtt véginségnek és kétségbeesésnek szolgáltatják ki, nem elég az esküdszék és közönség poétikus meghatottsága, hanem Anglia példájára szigorubbant kellene elbánni a csabítókkal.

Ne atalják maguk, a nemesen érző könyörüle es szívu nők is hozzászólani az ilyen napirenden levő vissza kérdésekhez s a maguk részéről is igyekezzenek fölírni a közvéleményt ez irányban való apathijából, főlébresztve a jobbik igazságérzetét ezzel az égbekiáltó igazságtalansággal szemben.

Vera.

IRODALOM.

A magyar tudományos akadémia tegnap d. u. 5 óraker látogatott ülést tartott b. Eötvös Loránd elnöksége mellett. Elnök megnyitván az ülést, előadta, hogy Angliában elő hazánkba, Duka Tivad arvos, alapítványt tett a m. tud. akadémiának, hogy az minden három esztendőben, Körösi Csoma s Sandor születésének es elhalálozásának hónapjában: áprilisban emlékezzék meg a kiváló keleti kutató es nyelvészről, akár az I. osztály ülésén, akár összes ülésén. Tegnap telt el az első 3 év es tegnap ünnepelte az akadémia Körösi Csoma emlékét. Ebből az alkalomból Szily Kálmán főtítker felolvasta Duka Tivad ar levelet, melyben ez a Körösi Csoma legutolsó arkepet ajánlja fel az akadémiának. Gr. Kun Geza oivasta fel ezután Körösi Csoma Sándorról írt tanulmányát, majd Ismereteink Tibetről cz. értekezését. — Ebben felsorolja mindazokat a kufőket, melyekből Tibetet megismertük. Ismerteti Tibet népét, annak szokásait, ruházatát, életkörülményeit s b. A folyó ügyek során Szily K. főtítker bejelentette, hogy az osztályok örömmel csatlakoztak a berlini akadémia 200 éves fennállása alkalomával felemült ahöz az eszméhez, hogy az európai akadémia eggyással, bizonyos közös célok elérésére, szövetséget kös-senek.

A matematikai es fizikai társulat tegnap este 5 óraker tartotta ez évi közgyűlését, a melyen a tavol levő Eötvös Loránd elnök helyett Schmidt G. alelnök elnököl. A titkári jelentést Kövesligethy Radó terjesztette elő.

E szerint a társulatnak je enlog 407 tagja van, közte 6 nő. — Feichtinger Győző pénztárnok jelentése szerint a társulat vagyona 12.407 korona. Végül a választásokat ejtették meg s ugy a tisztikart, valamint a

választmányt újból megválasztották. A közgyűlés után Wittmann Ferencz müegyetemi tanár tartott két előadást. Az egyiket: Az áram es mágnesi tér kölcsönös hatásáról. A másik előadás az akusztikai kísérletekről szölt. Utána Kürschák J. müegyetemi tanár az elemi geometriai szerkesztések elméletéről tartott előadást.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlőoltványok sárgulása.

Az újabbkori szőlőtelepítők s különösen az amerikai oltványosítók ültetői nem ritkán jutottak már azon tapasztalatra, hogy ültetvényük egyes helyein az oltványok kisárgulnak s lassanként elpusztulnak. E kellemetlen s érzékeny veszteséggel járó jelenség okát keresve kutatva, azt eleinte az oltás helytelen keresztül vitéleiben vélték feltalálni, de később reájöttek, hogy a tulajdonképpeni ok egyrészt a föld tulságos mészmennyiségében, másrészt a talaj tápanyag szegénységében rejlik. Ismerve az okot, megtalálták a baj orvoslásának a módját is a vasgáliczban, melynek alkalmazása után a chlorosisban — sárgaságban — szenvedő tőkek újból kizöldültek s a legszebb termést szolgáltaták.

E vasgálicz többféle módozat mellett használható es pedig egyik módja a tőkének bekenése, másik módja a gyökerek behintése, illetve permetezése, harmadik módja pedig a szőlő lombjainak permetezése kén-savas vasoldattal.

Az első mód alkalmazása abban áll, hogy az október hó folyamán meszmetszett tőkék metszlapjai s vesszőcsontja lesznek a vasgálicz vizes oldataval bekennedők. A bekent részek megfekedednek, de tavasszal kizöldülnek.

A gyökerekre irányuló védelem kétféleképp vihető keresztül, úgymint a vasgáliczok száraz alkalmazásával es nedves alkalmazásával. 7—8 q vasgáliczot szórnak el s azt befödik.

Ha a föld 25—30% nál nagyobb mennyiségű szén-savas meszest nem tartalmaz, akkor az eredmény kedvező, ellenben ennél több szén-savas meszest tartalmazó talajoknál az kétséges. Egyébként a hatás attól is függ, hogy miként fordul elő a mesz a talajban. Finom egyenletes szétosztás mellett, csekélyebb mesztartalom is bizonytalanná teszi a hatást, míg szemcsés, vagy nagyobb darabokban jelenlet mellett még nagyobb quantum mesz sem gátolja a vasgálicz hatását.

Arra azonban ügyelni kell, hogy a holdanként adandó mennyiség a 7—8 méter-mázsát meg ne haladja, mert különben a gyökereket megégeti. A vasgáliczok nedves állapotban alkalmazása, a gálicz feloldását teszi szükségessé oly mérvben, hogy az oldat 10%-os legyen.

Az oldatból egy-egy ökére 4—6 kilogramm számítandó, amely mennyiség részletekben adandó ugy, hogy március-tól kezdve július-ig bezarólag, minden hónapban egyenlő quantum adassék minden egyes tőkének.

A lev lek permetezése szintén big oldattal viendő keresztül megfelelő részletekben.

A vasgáliczok ilyen alkalmazási módjával, s megfelelő műrágyak segítségével lehetővé van téve szőlőoltványainkat a chlorosis betegségtől megmenteni.

CSARNOK.

Április.

— Nézd, Eily, nézd csak — az imént legszebben süttött a nap, most meg már esik, s a szél olyan erővel fut, mintha a napot akarna lekapti az égről.

A fiatal asszony közelebb lépett az ablakhoz.

— Bizony, valóságos április.

Szorosan egymás mellé simultak, ugy álltak ott a széles ablak mellett. A férj neje

vállára fonta karját, mintha óvni akarná a szélétől mely odakünn háborog. Az asszony hallgatott. Néhány perccel azelőtt czivakodva állottak egymással szemben és most örült, hogy a mindig jó téma: az idő, elvonta férjétől a csunya gondolatokat. Ezért fogadta oly szívesen az új témát, noha az idő, mely odakünn dúl, ugyan mindegy neki, ha ő a meleg szobában maradhat.

— Most még hó is esik, nézd! Hó most husvét után — szól a nő.

— Ugyan fiam, hó? Hisz ez jég.

— Jég! Hisz az egész másképp néz ki.

Még aztán azt csak hallaná az ember az ablakon is.

A férfi arca már bornni kezd.

— Na ha te nem hallod . . . en hallom.

Az asszony hallgatózik egy-két pillanattal.

— Én nem hallok semmit.

— Ejnye Elly, én nem értek, hisz most már akár láthatod is.

— De ha nem látom! Hisz ugy szál-lingózik mint a pehely Eh! nem lehet az jég!

Keletlenül beszél most már és gyöngy-
pir fut át az arcán.

— Na persze ha nem akarod látni.

— En csak azt látom ami van.

— Jó jó látom, már megint veszekedni akarsz.

Azzal megfordult, hogy kimegy a szobából. De a neje harcra készen állta útját.

— Én? Veszekedni? Nem! Hanem te akarsz, hogy mindenben neked legyen igazad.

Te mindent jobban akarsz tudni és ha én nem engedek mindig neked, akkor nevetlenkedel és elfutsz.

— Nem szoktam nevetlenkedni.

— De igenis nevetlenkedel. Hanem miattam futhatsz. Nem fogom szívemre venni.

Még jobb egyedül ülni mint, egész nap békétlenkedni.

Es sirni kezdett. A férj azonban belekapaszkodott az érzélgős mondásba. Ünneplés hangon válaszolt.

— Jó! Nem akarok terhedre lenni. Ha egyedül jobban érzed magad, mint mellettem, hát én nem állok utadban. Számomra még megmarad a munka és a művészet és ez majd kárpótol, a miért boldogságom egy pár hónap mulva hajótörést kellett hogy szenvedjen.

Ünneplésesen meghajotta magát és az ajtó felé ment. Elly asszony pedig a zsöllyébe dőlt. Most már sirhatott nem kellett szégyelnie könyeit. Férje elment és a fali óra, mely egyhanguan ketyegett, nem zavarta gondolataiban. Hisz az látta öké abban a boldog órában is együtt, mikor ellopózkodtak az asztal mellől a szülői házban és kettecskén a kis szobába. Szívök tele volt érzelmekkel, de szó nem jutott ajkukra. Csak nézték egymást s kezeik is akaratlanul találkoztak egyetlen szorításra.

— Elly, — mondta hirtelen az ifju, de egész halkán és szeméből édes sugar villant elő — Elly kisasszony hogy én magát nagyon szeretem, ugy-e azt már észrevette?

A leány hallgatott.

— És mikor ön nyaraloi volt én sokat bántottam, Műtermem kihalt, rajzolni nem voltam képes. Csak a kis asztallámpám melyet egykor önnel választottunk ki, az beszélt folyton róla, de a vágyak miket ébresztett fájtak nekem . . .

Itt elhalgatott egy kevéssé. Elly a ruhája gyöngyeivel játszott. Az ifju folytatta.

— Sokszor kiszaladtam, hogy az utcza zajában szórakozzam, de ott sem tudtam nyugodni. Akkor ballottam hogy ént megkérte valaki és hogy szülői és rokonai helyeselnék a hazasságot, így végysaimhoz még aggodalom is járult, hogy a rabolja napjaim, éjeim nyugalmát. De most bizonyosat akarok tudni, — kezét a lányka vállá köré fonta. — Szeretsz engem, Elly?

A lány bólintott fejével, könnyei alápergettek arcán.

— Nagyon, nagyon!

— Szeretsz e annyira, hogy várni fogsz rám, míg annyira fölemelkedem hogy gondtalan, nyugodt életet biztosíthatok neked?

— Igen, Henrik igen. Várni fogok zugalódás nélkül. Ismerlek tudom hogy nem kell soká várnom. Tehetséged van és szorgalmas vagy.

Tovább nem beszélhetett. Elfojtott sómkiáltással hevesen vona őt keblére a férfi és csókkal zárta le piros, keskeny ajkait. Ez volt az eljegyzésük. A falióra volt a tanujok. Háromnegyed éven át vártak, miközben csak ritkán találkoztak és beszélhetek, míg végre Henrik olyan állást kapott, hogy elmondhatta szíve vágyát a szülőknök, kik nem emeltek ellene nyomós kifogást.

— És most? A falióra csakugy ketyegett, mint azelőtt, de az utolsó héten nagyon sokszor látta, hogy ez a két ember miképp keseríti egymás életét. Csupa szeszélyből. Most nap sötét, de egy perc mulva már jég esett, akár csak odakünn így áprilisban. Az asszonyka félóraig is elsirdogált, azután fölkel, leszárította könyeit, kiment a konyhába, hogy az ebédéről gondoskodjék. Legalább azt ne kifogásolhasa a férje. Hanem megint aggódni kezdett. Ma takarékoskodni akart. Az utóbbi napokban bevásárolt egyet-mást, a miről férjének nem szabad tudnia. De ilyenkor, mikor felleg borult az egyetértés égére, akkor a férje sokkal jobban figyelt az ételre és több igényt támasztott. Most még ez is hozzá . . .

Sohajtott. Elhatározta, hogy átengedi neki az első szót. A békülés kedvéért talán nem fog szólni az egyszerű ételért. Mikor aztán férje megjött, egy csomó hóvirágot hozott magával és azt tréfásan a neje kötényének zsebébe dugdosta.

— Na, hogy lásd, hogy neked volt igazad, hoztam hóvirágocskákat. Jégvirágot nem terem a mező, ugy-e nem?

Az asszony kaczagott örömeiben.

— Henrik, te mégis csak . . . Nem mondta ki, hogy »jó vagy«, a helyett összecsókolta az arcát. Aztán pedig halkán folytatta:

— Ostobaság volt az egész civakodás. Ne haragudj, édes.

— És a nyakába horult ismét.

— Mar hogy tudnék ilyesmiért haragudni?

— És hevesen magához szorította a törékeny dereku menyecskét.

Hanem mikor az asztalhoz ült és a nőcske behozta az ételt, hirtelen rosra vált a kedve.

— Micsoda? Marhabus burgonyával? Hat már megint mosnak?

Zavartan fordult félre a fiatal háziasszony.

— Nem mosunk, Henrik, hanem nagyon szükecskén van a pénzem.

— Már megint. No, Elly, ez egyszerűen lehetetlen.

— De ugy van. Sok mindenfélét kellett bevásárolnom.

— No persze, ha te haszontalanságokra dobod ki a pénzt.

Fölállt az asztaltól.

— Ezt én nem eszem. Csiná tass nekem egy findza kávé.

Ijedten rezzent össze az asszony.

— De Henrik! Kávé! Hisz mi mindig csak teát iszunk.

— Hát azért csak kerül még egy findza kávé a számomra? — kiáltotta hevesen a férj.

— Hát majd hozatok, de tudod Henrik, nekem nincs egy krajcárom se.

De már erre kiesett a világ feneké.

— Nincs pénzed? ! Még csak csütörtök van és már nincs pénzed? ! — No ez hallatlan!

Becsapta maga után az ajtót. Elrohant és nem jött haza estig.

Bánkódva szedte elő Elly asszony az apró fehérneműket, miket az utolsó héten oly szorgalmasan dolgozott. Persze, csak titokban. Mennyi könyvet, sohajt varrt ma beléje. Hanem a közben folyton az ajtóra figyelt. De hahaha, a férje nem jött. Még a vasoráról is megfélekedezett, teát sem öntött föl magának. Csak varrt és varrt, mintha azzal minden bánatot elűzne. Végre álom borult kisirt szemeire.

Késő es'e halkán beoson a szobába a férj. Persze rég megbánta a déli viselkedést. És ahogy mos' meglátta ültében alvó nejét és előtte a munkában levő gyermekruhácskákat, akkor . . .

— Elly! — szól nejenek.

Álmosan emelte az rá szemét.

— Mi ez, Elly? Nekünk l-sz ez?

Némán bólintott a nő.

— És erről te nem szólsz nekem semmit? Erre költötted el a . . .

— Meg akartam könnyíteni, hogy ne minden egyszerre jöjjön.

Megölelte nejét a férj és lekönnyörögte a büneit. Másnap derült reggelre ébredtek.

Végre is megjött a tavasz!

Tavaszi Ujdonságok !!

Kardos László

nagyraktáraiban, Kossuth-utcza.

Nevezetesen:

Mosó női ruhaszövetek

a legszebb színekben ajour és sűrű szövéssel

Darabos és futószőnyegek

minden faja,

Szőnyegmaradékok

5—10—15 méteres darabokban igen olcsón adtnak el. Viaszos padló parket valódi Linoleum, Bőrvászon butorbehúzásra.

A t. közönség csupán széttétekintés céljából is szívesen láttatik.

Hirdetmény.

A nagyerdőn vagy a Gutti farraktárban az erdőségekből kivágott

műtölgyfákat

minden vastagságban, rönkökben, vagy kifaragva

eladunk,

valamint a helyszínen favég esőlék forgácscsal, 2 köbméter csomónként hat korona, esetleg 10 csomó vételnél tíz korona engedménnyel minden órán eladunk.

Bővebb értesítést nyerni

HORVÁTH és BICZÓ

építő cég irodájában, n.-csapó-u.

51. sz. a.

Értesítés.
Katz Herman

nagy
férfi, fiu és gyermek-ruha áruházát
május 1-től

a Dréher söresarnok tö-
szomszédságában, az „Angol
Divat“ helyiségébe helyezte át
s kéri a t. vevőközönség további
pártfogását.

Üzleti könyvek,

esinos kiállításban, erős kötés-
ben, igen jutányosan kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

90 darab
magyar juh,
közüle 70 darab fejős,
eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Előnyösen ismert kitünő gyártmányu
stiriai lódent

divat kelméket, fekete és kék
kelméket tartós minőségben, férfi
öltönyökre, szállít:

Kastner és Öhler czég

posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

A Szent-Anna-utczán egy jó karban levő

h á z

a piacz közvetlen közelében, mely 700 frtot jövedelmez,
mérsékelt áron, jó feltételek mellett, **eladó.**

Értekezhetni **Turai Farkasnál.**

Szabóüzlet áthelyezés.

Van szerencsem a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a főpiaczon, br.
Josinczkyné házában régen fennálló

férfi szabóüzletemet
folyó évi május 1-től

Széchenyi-utczára

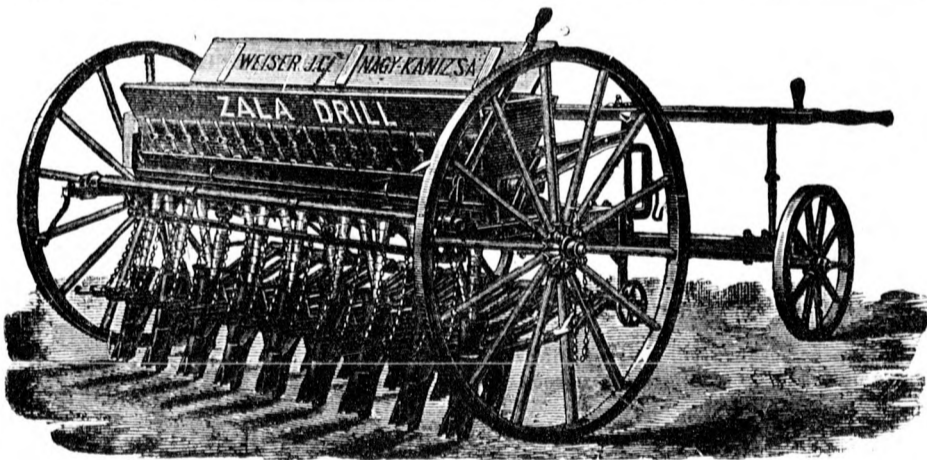
br. Podmaniczky-hazba, Kunz József és Társa czéggel szemben, Kun József késműves mellé
helyezem át.

Midőn ez alkalommal hálás köszönetet mondok az eddigi pártfo-
gásért, kérem, hogy engem jövőben is támogatni méltóztassék.
Raktáron tartok mindenféle kül- és belföldi szöveteket és főigye-
kezetem t. megrendelőimet a legszolidabban kiszolgálni.

Tisztelettel

Steier Gyula

férfi szabó.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek
elmés ujtásait a nagy közönség már jól
ösmeri nem szorul külön dicséretre, minden
eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy
1897. október 1. a kishéri nemzetközi ve-
tőgép versenyen az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen az **első díjat, aranyérmét nyert,** továbbá
figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczélból készített Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.

Raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták, konk-
lyozók, szecs kavágók, répvágók, kukorica morzsolók, ezenkívül
minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Május 1-től: Főpiacz, a Svetics-ház udvarán.

Gelbmann József,

Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.